

درخواست ۵ شرکت برای تولید بنزین

به تولیدکنندگان بنزین از متانول، تخفیفی ۱۶ تا ۱۷ درصدی در خوراک اعطا می‌شود تا بازدهی بهتری داشته باشند. به گزارش خبرگزاری تسنیم، حسن عباس‌زاده، سرپرست شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران گفت: یکی از راهکارها برای جبران ناترازی سوخت در کشور تبدیل طرح‌های متانول به بنزین یا MTG است که این یکی از روش‌های افزایش ظرفیت تولید بنزین در کشور است. عباس‌زاده با بیان اینکه ۵ شرکت متانول برای تولید بنزین در سامانه مجوزها ثبت‌نام کردند، گفت: قرار شده به این موضوع در قالب آیین‌نامه‌ای که هیئت دولت در خردادماه امسال ابلاغ کرد، به تولیدکنندگان بنزین از متانول، تخفیفی ۱۶ تا ۱۷ درصدی در خوراک اعطا شود تا بازدهی بهتری داشته باشند. وی ادامه داد: برخی سرمایه‌گذاران دنبال این هستند با وارد کردن واحدهای دسته‌دوم خارجی، ظرفیت یک‌ونیم سال آینده به این ظرفیت دست پیدا کنند اما برای سرمایه‌گذاری که به دنبال ایجاد واحد جدید هستند، این زمان سه سال خواهد بود.

هم‌اکنون ظرفیت اسمی صنعت پتروشیمی ایران در مرز ۱۰۰ میلیون تن است و ظرفیت تولید این صنعت تا پایان برنامه هفتم توسعه به سالانه ۱۳۱ میلیون تن می‌رسد. به گزارش خبرگزاری تسنیم، حسن عباس‌زاده، سرپرست شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران با اشاره به رشد صنعت پتروشیمی که هم‌اکنون در مرز ۱۰۰ میلیون تن ظرفیت اسمی است، گفت: ظرفیت تولید این صنعت تا پایان برنامه هفتم توسعه به سالانه ۱۳۱ میلیون تن می‌رسد، وی افزود: هم‌اکنون حدود ۸۰ درصد ظرفیت صنعت پتروشیمی استفاده می‌شود و ۲۰ درصد دیگر به دلایل مختلف از جمله خوراک، تعمیرات و مشکلات فرآیندی فعال نیستند. عضو هیئت‌مدیره شرکت ملی صنایع پتروشیمی تصریح کرد: اگر چه حدود ۶۰ درصد عدم تولید در اثر کمبود خوراک است، اما موضوعات فرآیندی نیز در کاهش تولید مؤثر هستند. سرپرست شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: بنابراین به موضوع ایمنی فرآیند در حالت عادی نیز باید توجه شود؛ به‌ویژه در مناطقی که صنعت به جامعه پیرامونی نزدیک است.

بازار شکننده

بررسی واکنش‌های بورس به اتفاقات اخیر در منطقه

مریم رحیمی
خبرنگار اقتصادی

شاخص بورس اسرائیل، بعد از چند روز آرامی، روز شنبه به عدد پیش از ترور شهید هنیه بازگشت. این در حالی است که رژیم اسرائیل در حال جنگ است اما ایران که در شرایط جنگی قرار ندارد، چنین تجربه‌ای از بازار سرمایه خود ندارد.

به‌طور کلی، ریسک ژئوپلیتیک به‌عنوان یکی از ریسک‌های سیستماتیک ناشی از شوک‌های خارجی در نظر گرفته می‌شود. از سوی دیگر اقداماتی که دولت در این برهه‌ها انجام می‌دهد نیز خود منجر به واکنش منفی بازار می‌شود. چراکه بازار مخالف دستکاری‌های مصنوعی است و اگر سیاست‌گذار بخواهد به آن جهت‌دهی مصنوعی دهد، برعکس عمل می‌کند. کارشناسان این عمل را به مثابه یک فنر می‌دانند. اگر یک فنر را فشرده کنید، نیرویی در خلاف جهت نیروی دست شما به شما وارد می‌کند تا به حالت تعادل خود بازگردد. بازار نیز به همین شکل عمل می‌کند و اگر نیرویی خارج از آن بخواهد تغییراتی درون بازار انجام دهد، شکست می‌خورد. ممکن است که این تغییرات در کوتاه‌مدت نتیجه داشته باشد اما خیلی سریع، نیروی درون بازار این تغییرات را مانند فنر فشرده‌شده پس می‌زند تا دوباره به حالت عادی خود بازگردد. بنابراین آنچه چیزی که برای بازار بسیار مضرت است این است که تغییرات سیستماتیک که در بازار سرمایه ایران بسیار زیاد است هر چند هفته این دامنه تغییر کند.

صیانت از حقوق سهام‌دار

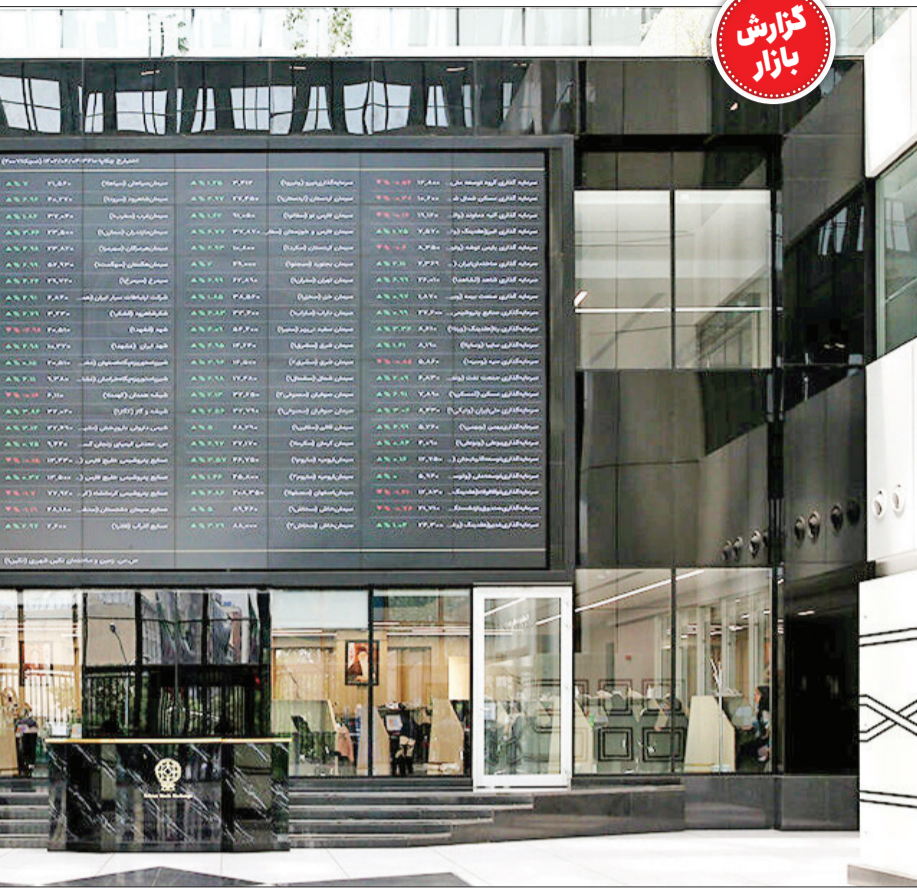
همچنین حجت‌الله صیدی در سخنرانی خود در همایش بزرگداشت روز کارگزار همزمان با سالگرد تأسیس کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار در تاریخ ۱۴ مهرماه اظهار کرده بود: از حقوق سرمایه‌گذار باید صیانت شود. سهامداران باید احساس امنیت کنند تا بازار سرمایه برایشان جذاب باشد و از ورود به آن هراسی نداشته باشند. هدف ما این است که سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی بتوانند با خیالی آسوده، سرمایه‌های خود را در بازار سرمایه کشور سرمایه‌گذاری کنند. البته می‌دانیم که مسائل تحریم، موضوع پیچیده‌ای است و در اینجا به آن نمی‌پردازیم. اما به‌طور کلی، برای جذب سرمایه‌گذاران، نیازمند افزایش کارایی و شفافیت در بازار هستیم.

عکس: ایرنا

حجت‌الله صیدی:

برای بهبود عملکرد بازار سرمایه، افزایش کارایی و شفافیت امری ضروری است. ما باید درک کنیم که ارتقای سطح کارایی بازار مانند تنظیم ولوم یک دستگاه ضبط صوت نیست که با یک دستور ساده انجام شود. بلکه نتیجه تلاش جمعی همه فعالان بازار از جمله شرکت‌های کارگزاری است. تصور اینکه شاخص بورس به خواست یک نفر بالا یا پایین می‌رود، تصویری ساده‌انگارانه است. در واقع، حرکت شاخص نتیجه مجموعه‌ای از عوامل و اقدامات مختلف است.

می‌شوند، حرکت کنند. اما در واقع، با تثبیت وضعیت یا روشن شدن دامنه‌درگیری، اغلب بازارهای سهام به‌سرعت بهبود می‌یابند. به‌عنوان مثال، در ایالات متحده، زمانی که طی آغاز جنگ جهانی دوم در سال ۱۹۳۹، درست پس از حمله آلمان به چکسلواکی، شاخص S&P ۵۰۰ تا ۲۵ درصد کاهش یافت، سپس طی یک‌سال ۱۹ درصد از زیان‌های داخلی جبران شد. به همین ترتیب با آغاز جنگ روسیه و اوکراین بورس مسکو طی مدت کوتاهی ریزش بیش از ۳۰ درصدی را ثبت کرد، ولی در حال حاضر به سطح قبل از شروع جنگ رسیده است.

از طرف دیگر با توجه به میزان اهمیت طرف‌های درگیر در اقتصاد جهانی، در میان مدت و حتی بلندمدت جنگ می‌تواند سبب تغییر در سیاست‌های اقتصادی و مالی در اقتصادهای مهم دنیا شود که به نوبه خود می‌تواند تمامی بازارها را تحت تأثیر قرار دهد. در مورد جنگ روسیه و اوکراین با توجه به اینکه روسیه منبع تامین ارزان و به‌صرفه انرژی برای اقتصاد اروپا بود، با شروع این درگیری و اعمال تحریم‌های غرب بر این کشور شاهد رشد بی‌سابقه هزینه انرژی در اروپا بودیم که سبب افزایش قابل توجه نرخ تورم این حوزه شد که حتی خود را در اقتصاد آمریکا نیز البته با شدت کمتری نمایان کرد. در این شرایط لاجرم بانک‌های

است و تا زمانی که دولت نتوانسته نهادی به نام بازار سرمایه با مختصات استاندارد آن بسازد، نباید مردم را به فعالیت در آن دعوت کند.

آیا کشورهای دیگر دنیا هم زمانی که در شرایط تنش‌زا هستند، بازار سرمایه‌شان به همین شدت و حدت واکنش نشان می‌دهد؟

اگر بخواهیم بازار سرمایه کشورهای دیگری که درگیر تنش‌های سیاسی شده‌اند را بررسی کنیم، بسیاری از کشورها در سال‌های مختلف، درگیر تنش‌های سیاسی و جنگ شده‌اند اما بازار سرمایه آن‌ها به فعالیت خود ادامه داده است و کمترین تأثیر را از تنش‌های سیاسی دریافت کرده است. این در حالی است که در اقتصاد ایران، کوچک‌ترین ریسک و مسئله سیاسی، بازار سرمایه کشور را از کار می‌اندازد.

و به نظر شما دلیل این امر چیست؟

همان‌طور که توضیح دادم هیچ‌کدام از مختصات بازار سرمایه ایران مانند کشورهای دیگر نیست و این مسئله نشان می‌دهد که دولت نتوانسته نهادی به نام بازار سرمایه بسازد و بورس ایران از شکنندگی زیادی رنج می‌برد. چراکه با کوچک‌ترین تنش سیاسی، در بازار سرمایه صف فروش تشکیل می‌شود. در هفته‌های اخیر بازار از تنش‌های سیاسی تأثیر گرفته و ارزش معاملات کاملاً صفر شده است که این یک فاجعه برای اقتصاد کشور به‌شمار می‌آید. ارزش معاملات تا ساعت ۱۱ روز یکشنبه، زیر هزار میلیارد تومان بوده است. این یعنی ارزش معاملات صفر است و مسئولان اقتصادی دولت باید پاسخگویی این فاجعه که در حال رخ دادن است، باشند. اقتصاد ایران و بازاری که دولت به‌عنوان بازار سرمایه به مردم ایران ارائه داده، عملاً ارزش ندارد. این میزان از شکنندگی و قفل‌شدگی در بورس یک کشور بسیار عجیب است. متأسفانه دولت نتوانسته نهاد بازار سرمایه بسازد. وضعیت بورس لبنان، اوکراین، روسیه، اسرائیل و همه کشورهای که درگیر جنگ هستند در همین یک‌ساله اخیر کاملاً روند آرام‌وادی را طی کرد و کمترین تأثیر را از این تنش‌ها دید. خود لبنان در بازار سرمایه اثر سوء کمتری نسبت به ایران دیده است اما در ایران نابازار ما به شدت به هر خبری واکنش نشان می‌دهد. این نشان‌دهنده آن است که بازار از شکنندگی شدید رنج می‌برد. وزرای اقتصادی جدید باید این مشکل را حتماً حل کنند. هیچ‌یک از وزیران قبلی، نتوانستند مشکل خود بورس را حل کنند و همه آن‌ها در ساخت‌نکند کارآمد به نام بازار سرمایه ناموفق بودند. هیچ‌یک کارنامه خوبی نداشتند. همه این افراد در شرایط فعلی مقصر هستند اما آقای همتی، وزیر جدید باید تلاش کند بازار را از نو بسازد.

آیا اقدامات دولت جدید نشان‌دهنده چنین اراده‌ای هست؟

اراده هست اما من ایده خوب و کارآمدی از این عزیزان نمی‌بینم. آن‌ها بیشتر

دفاع رئیس از پرداخت کارگزاران به صندوق تثبیت

صیدی در بخشی از سخنان خود چنین بیان کرد: برای بهبود عملکرد بازار سرمایه، افزایش کارایی و شفافیت امری ضروری است. ما باید درک کنیم که ارتقای سطح کارایی بازار مانند تنظیم ولوم یک دستگاه ضبط صوت نیست که با یک دستور ساده انجام شود. بلکه نتیجه تلاش جمعی همه فعالان بازار از جمله شرکت‌های کارگزاری است. تصور اینکه شاخص بورس به خواست یک نفر بالا یا پایین می‌رود، تصویری ساده‌انگارانه است. در واقع، حرکت شاخص نتیجه مجموعه‌ای از عوامل و اقدامات مختلف است.

تجربه ریسک‌های ناشی از جنگ

از آنجا که انتظارات در شکل‌گیری آینده بازارهای مالی تأثیر بااهمیتی دارند، در واقع ریسک‌های ژئوپلیتیک تحت‌تأثیر تغییر در این انتظارات، آثار آسانی و کوتاه‌مدت یا میان‌مدت و بلندمدت بر بازارها خواهد داشت. در کوتاه‌مدت اغلب وقوع یا پیش‌بینی جنگ می‌تواند به فروش شدید سهام منجر شود. در عین حال، سرمایه‌گذاران ممکن است به سمت دارایی‌های سنتی امن‌تر مانند طلا، اوراق قرضه یا ارزهایی که به عنوان پناهگاه‌های امن تلقی

وحید شقاقی شهری کارشناس اقتصادی:

بازار نابازار است

در دولت‌های گذشته اقداماتی مانند تامین کسری بودجه از بورس، افزایش بی‌رویه نرخ سود بانکی در پایان سال گذشته، عدم حمایت از تولید و صنعت و قطعی برق و گاز صنایع باعث کاهش حاشیه سود صنایع پورسی شد. بررسی‌ها نشان می‌دهد از سال ۱۳۹۹ تاکنون حاشیه سود شرکت‌ها کاهش یافته؛ به‌طوری‌که در پایان سال ۱۴۰۲ به حدود ۱۲ درصد رسیده است. قیمت‌گذاری دستوری و افزایش هزینه‌های شرکت‌ها نیز باعث شده تا سود آنها به شدت کاهش پیدا کند؛ در این شرایط سهامداران چگونه می‌توانند روی سهام شرکت‌ها سرمایه‌گذاری کنند، درحالی‌که ریسک‌گیری بالای ۳۰ تا ۴۰ درصد است. طبیعتاً بازار سرمایه با قیمت‌گذاری دستوری نمی‌تواند رشد کند. دولت باید حتماً به قواعد بازار برگردد و تسهیلات را بگذارد و اجازه دهد شرکت‌های بزرگ که سهامدار خرد و عدالت دارند، براساس مقتضیات بازار کار کنند اما می‌گوید باید با نرخ دستوری نیمایی از خود را بفروشند، درحالی‌که اختلاف بین ارز نیمایی و بازار آزاد زیاد است. دولت‌گرمی خواهد وضعیت صنایع بهتر شود و بازار سهام به شادابی و نشاط برسد، باید از قیمت‌گذاری دستوری و تامین کسری بودجه از بورس اجتناب کند و انضباط مالی داشته باشد.

دولت نمی‌تواند هر سال هزینه‌های خود را افزایش دهد و آن را از جیب صنایع تامین کند، بلکه باید قیمت‌گذاری دستوری را حذف کرده تا نرخ سود بانکی معقول شده و تولید به صرفه باشد. وحید شقاقی شهری، کارشناس اقتصادی در همین باره می‌گوید: دولت یک بازاری ساخته که ۸۰ درصد این بازار شبه‌دولتی است و نهاد‌های مختلف کشور

به نظر شما در زمانی که ریسک‌های سیاسی در کشور افزایش می‌یابد، سیاست‌گذار باید چه اقدامی برای کمک به بورس انجام دهد؟

در اقتصاد ایران چیزی به نام بازار سرمایه نداریم. وزارت اقتصاد باید ابتدا تلاش کند نهادی به نام بازار سرمایه در اقتصاد ایران تهیه کند چراکه چیزی که اکنون به آن بازار سرمایه می‌گوییم، بازار سرمایه نیست و بیشتر ویژگی‌های آن را ندارد.

دلیل این ادعا چیست؟

بیش از ۸۰ درصد شرکت‌هایی که در این نابازار وجود دارند یا شبه‌دولتی هستند یا اینکه به بنیادهای دولتی و حاکمیتی وابسته هستند. پس اولین مسئله این است که بازار سرمایه نداریم و باید تلاش کنیم بخش خصوصی واقعی وارد این بازار شود. دولت یک بازاری ساخته که ۸۰ درصد این بازار شبه‌دولتی است و نهاد‌های وابسته به دستگاه‌های مختلف کشور در آن حضور دارند و مدیریت این ۸۰ درصد به نحوی با دولت است. در هیچ‌کدام از این بازارها سرمایه در گردش نیست بلکه بازار سرمایه در اقتصاد نرمال، مجموعه‌ای از شرکت‌های بخش خصوصی است که از طریق این بازار خود را تامین مالی می‌کنند و در این بازار به فعالیت ادامه می‌دهند. به همین دلیل به آن نابازار سرمایه می‌گوییم.

وظیفه دولت در چنین شرایطی چیست؟

زمانی که با مسئولان اقتصادی صحبت می‌کنم، همواره می‌گویم مهمترین وظیفه دولت، نهادسازی است. یکی از این نهادها بازار سرمایه

کمیودی برای گشت پاییز نیست

هیچ کمیودی در زمینه نهاده آفت‌کش برای گشت پاییز وجود ندارد. مریم جلیلی مقدم، رئیس سازمان حفظ نباتات وزارت جهاد کشاورزی گفت: کودهای پتاسه و فسفات نیز از جمله مواد لازم برای گیاه هستند و بر روی سیستم ایمنی گیاه و مقاومت در برابر آفات مؤثر است. جلیلی مقدم بر لزوم مانیتورینگ و رصد آفات تأکید کرد و گفت: در حوزه کنترل آفت، مانیتورینگ و مدیریت آفات و کنترل به‌موقع بسیار حائز اهمیت است. وی با اشاره به مدیریت مناسب درباره آفت پروانه برگ‌خوار پاییزه گفت: این آفت فرامیزی بوده و در سه سال گذشته ۱۵۰ کشور دنیا و کشورهای همسایه درگیر این آفت شدند، اما این آفت در کشور ما با مانیتورینگ دقیق هیچ خسارتی ایجاد نکرد؛ به‌ویژه در محصول گندم که میزان اصلی این آفت است. جلیلی مقدم با بیان اینکه در حال حاضر ۷ هزار و ۵۰۰ تن آفت‌کش نیز در شرف ترخیص است، افزود: خوشبختانه کمیودی از نظر نهاده آفت‌کش در سطح کشور وجود ندارد.